

Diplomacija zbog koje i danas žive laži o velikim hrvatskim pobjedama (2)

Kako je Tuđman zahvaljujući HRS-u spriječio podvalu sa Z-4

koju je planirao Galbraith oslanjajući se na Matu Granića

Tuđman je znao da su Granić i Žužul u dosluhu s Galbraithom pa je tajio sve važne informacije od njih. Zavarao je međunarodnu zajednicu tako što je prihvatio Z 4, ali i otkazao Unproforu

Piše: JOŠKO BULJAN

Mirovni plan Z-4 Kontaktne skupine koju je vodio američki veleposlanik u Hrvatskoj Peter Galbraith predstavljen je krajem listopada 1994. Iako je plan imao neke pozitivne elemente – mirnu reintegraciju okupiranih područja, zaštitu vanjskih granica Republike Hrvatske, povratak prognanika i zaštitu manjinskih prava, sve drugo bilo je neprihvatljivo.

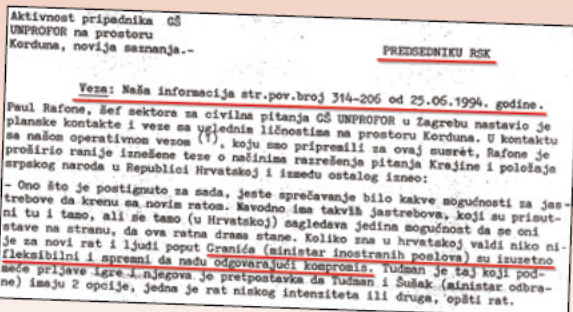
Tuđman je odmah tražio moje mišljenje', piše *diplomatski virtuoz* Mate Granić u svojoj knjizi *Diplomatska oluja*. Evo što je *virtuoz* predložio Tuđmanu, prema vla-

stoj tvrdnji. Prvo, predložio je Tuđmanu da prihvati pregovore o Planu Z-4 iako nam je on potpuno neprihvatljiv! Drugo, predložio je Tuđmanu da Misija u New Yorku izradi preciznu analizu Plana Z-4. Treće, predložio je da Miomir Žužul istraži koliko je plan Z-4 inicijativa Petera Galbraitha, a koliko Državnoga tajništva Sjedinjenih Američkih Država. Četvrto, predložio je da on istraži na razini Ministarstva vanjskih poslova s Christopherom, Kinkelom, Juppeom i Kozirjevom, koliko težinu ima ta inicijativa. Peto, Mate *virtuoz* smatrao je da prihvaćanjem pregovora šaljem poruku međunarodnoj zajednici, a da Srbe i Slobodana Miloševića stavljamo na iskušenje da pregovaraju o mirnoj reintegraciji. I šesto,

Mate je predložio Tuđmanu da naši pregovarači trebaju pregovarati tvrdo, ali stručno i profesionalno korektno... Predsjednik se nasmijao, piše Mate...

Granićeva olujna diplomacija

Za to vrijeme Hrvatska izvještajna služba iz Ureda za Nacionalnu sigurnost s ostalim članicama obavještajne zajednice prikuplja elektroničkim izviđanjem obavještajne podatke koji su predsjedniku Tuđmanu omogućavali da se nasmije na prijedloge Mate Granića. Iz tih podataka Hrvatske izvještajne službe bilo je jasno potvrđeno da neke opozicijske stranke i neki političari iz vladajuće stranke *'koji nisu pali pod*

Srpska tajna služba: Šef UNPROFOR-a nas je izvjestio da je Granić spreman na kompromis

HDZ-ovu nacionalističku retoriku 'podržavaju plan Z-4, a da su ti podatci bili točni, potvrđuju i diplomatske bilješke američkoga veleposlanika Petera Galbraitha iz toga vremena koje su poslije objavljene na Wikileaksu. Ti i takvi smatrali su da Hrvatska vlada nije suočena s mogućnošću da može izgubiti rat s krajinskim Srbima, pogotovo ako im pomognu bosanski Srbi i Jugoslavija. Galbraith je nakon ovih povjerljivih razgovora smatrao da predsjednik Tuđman ima 'nerealne procjene' događaja koji će uslijediti. Kako danas znamo, te 'nerealne procjene' zahvaljujući detaljnim i točnim obavještajnim podacima hrvatskih tajnih služba omogućili su predsjedniku Tuđmanu da ih pretvori u realnost i da pobijedi u ratu. Zašto je Tuđman te obavještajne podatke tajio od Granića i njegove 'olujne diplomacije', možemo samo pretpostavljati. Zašto ga Granić nakon *Oluje* nikada za to nije pitao? Granić ne objašnjava u svojoj knjizi, on se i dalje drži narativa svoga 'prijatelja' Petera Galbraitha? I uostalom, kako to da ne postoje dokumenti koji bi potvrđivali da su Granić i Žužul poduzimali išta od onoga što je Granić predlagao Tuđmanu? Kako to da do danas nema nikakve analize iz New Yorka ili sa Zrinjevca ili Žužulove procjene? Što su oni točno radili?

Kako znamo, predsjednik Tuđman krajem siječnja (31. siječnja 1995.), sukladno svojim ustavnim ovlaštenjima, donio je odluku o prestanku mandata mirovnih snaga na teritoriju Republike Hrvatske. Bio je to smion potez visokoga rizika, ali u isto vrijeme i korak koji će nas prije dovesti do rješenja problema okupiranih područja. Samo dan

prije (30. siječnja 1995.) u sklopu međunarodnih pritisaka, paralelno s 'gospodarskim sporazumom' skupina veleposlanika zemalja kontaktne skupine predali su u Predsjedničkim dvorima predsjedniku Tuđmanu plan Z-4. Plan kontaktne skupine Z-4 napravili su veleposlanici Peter Galbraith (SAD), Leonid Kerestedžijanc (Rusija), Jean-Jacques Gaillard (Francuska) i Geert Ahrens (Ženevska konferencija), a glavni mu je dio 'Ustavni sporazum o Krajini', koji praktički daje Srbima u Hrvatskoj 'državu u državi'. Tuđman je Plan-Z4 procijenio neprihvatljivim, to je i rekao veleposlanicima, ali ga je uzeo na 'razmatranje' vjerujući obavještajnim podacima Hrvatske izvještajne službe. Sljedećega dana (31. siječnja 1995.) veleposlanici skupine Z-4 došli su u Knin s namjerom da Plan Z-4 uruče srpskim okupatorima. Virtuoz Mate taj događaj opisuje u knjizi: '*Lokalni Srbi dočekali su veleposlanike s pečenom janjetinom, a onda je slijedio potpuni šok i iznenađenje. Milan Martić predsjednik Republike Srpske Krajine i vođa pobunjenih Srba nije htio ni uzeti Plan Z-4 u ruke.*' Prema tvrdnji Granića, Tuđman ga je odmah nazvao nakon što je čuo tu odluku srpskoga ološa, pitajući ga za mišljenje. Navodno je Mate, kako piše u knjizi, Tuđmanu ispalio sljedeće visokomumno mišljenje: '*Predsjedniče, sada sam siguran da osim Amerikanaca, Nijemaca i Svete stolice imamo podršku i dragoga Boga.*'

Istina je potpuno drukčija. Razotkrivanje Plana-Z4 najveća je obavještajna pobjeda Hrvatske izvještajne službe u Domovinskom ratu. Kako je moguće da vodeći samozvani *olujni diplomati* i danas podmeću

laži o predsjedniku Tuđmanu i Gojku Šušku prikazujući ih kao neodgovorne političare koji su se kockali sudbinom Hrvatske kada je u pitanju Plan Z-4 *njihova prijatelja* Galbraitha. Kako to da *prijatelj* Galbraith tijekom izrade toga plana nije ništa o tom planu povjerio *virtuozu diplomacije* Mati Graniću ili Miomiru Žužulu? Da su oni bili hrvatski diplomati, sigurno bi upozorili Tuđmana na donošenje takvog nepovoljnog plana za Hrvatsku. Da je taj plan uspio, Hrvatska bi danas možda još bila u ratu i imala bi svoj Donbas kao u Ukrajini – čekajući da Srbija ponovno napadne sve do svojih zamišljenih granica. Kakva je bila uloga Granića i Žužula, potpuno je jasno iz dnevnika Petera Galbraitha koji je predam MKS-u u Haagu u predmetu Gotovina i Markač. To danas svatko može pročitati.

Martićevo odbijanje plana Z-4: iznenađenje za sve osim za Franju Tuđmana

Tuđman je sve znao o tom planu, a zašto to nije htio reći Graniću i Žužulu, možemo samo pretpostavljati. Oni koji su tih godina imali dopuštenje dolaziti u Ured za Nacionalnu sigurnost i Hrvatsku izvještajnu službu, dobro se sjećaju plakata na ulazu u Upravu za znanost i tehnologiju Hrvatske izvještajne službe na kojem je bila sova, znak službe, a na plakatu je pisalo: '*U Boga mi vjerujemo, ostale prislušujemo!*' Hrvatska izvještajna služba od početka ozbiljno je razmatrala taj plan hrvatskih neprijatelja, od trenutka kada je započeo rad na njemu u Ruskome veleposlanstvu početkom ožujka 1994. pa do njegove objave Hrvatskoj. Danas nije tajna da je HIS imao provjerene obavještajne podatke da je Slobodan Milošević zabranio Milanu Martiću i Iliji Prijiću ('ministru vanjskih poslova' tzv. Krajine) da uzmu taj plan od američkoga veleposlanika Petera Galbraitha koji je bio glavni zagovornik toga plana. U nekoliko sastanaka s Ravnateljem HIS-a Miroslavom Tuđmanom i dvojicom časnika Hrvatske izvještajne službe predsjednik Tuđman htio je otkloniti svaku sumnju da je srpski stav o planu strateška obmana. Htio je sam poslušati izvorne informacije i porazgovarati osobno s onima koji su priskrbili i analizirali te informacije te zbog čega HIS smatra da su vjerodostojne. Nakon što su predsjedniku Tuđmanu prezentirane sve relevantne informacije i metode te način kako je služba došla do informacija, Tuđman je ostavio

Mate Granić u svojoj knjizi *Diplomatska oluja* piše da je predložio Tuđmanu da Miomir Žužul istraži koliko je plan Z-4 inicijativa Petera Galbraitha, a koliko Državnog tajništva Sjedinjenih Američkih Država. Što je Žužul napravio, u knjizi nema ni riječi. Kao što vidimo iz ovoga intervjua Miomira Žužula, on misli da je neprihvaćanje plana Z-4 'povijesna sreća'. Da smo se uzdali u sreću i diplomaciju kakvu su vodili Granić i Žužul, Hrvatska bi danas bila u gorjoj poziciji nego Ukrajina jer su u tim danima svi međunarodni čimbenici bili protiv Hrvatske - sjetite se samo embarga na oružje.

časnikе HIS-a u uvjerenju da će se koristiti tim podatcima. Tako je i bilo.

Kad su srpski predstavnici Milan Martić, Borislav Mikelić, Milan Babić, Lazar Matura i Rajko Ležajić toga 31. siječnja 1995. u Kninu primili predstavnike Kontaktne skupine, dogodilo se upravo onako kako su tvrdile hrvatske tajne službe, oni su odbili primiti Plan Z-4 od američkog veleposlanika Petera Galbraitha dok ne dobiju jamstvo da se Unprofor ne će povući iz Hrvatske. Veleposlanike skupine Z-4 nije htio primiti ni Slobodan Milošević, on je još uvijek smatrao da vojno može osigurati Jugoslaviji i Srbiji bolje pregovaračke pozicije. I na kraju, Skupština Republike Srpske Krajine u Kninu početkom veljače na prijedlog predsjednika Milana Martića i uz podršku Milana Babića prihvatila je stav da se Plan Z-4 ne uzme u razmatranje. Time je stvorena nova situacija iz koje skupina Z-4 nije mogla naći izlaz. U jasnoj političkoj situaciji u kojoj su Srbi odbili Plan Z-4, Tuđman nije gubio vrijeme, po njegovoj naredbi, uz vrhunsko operativno maskiranje od siječnja do travnja postupnim dovođenjem postrojba u prostor oko zapadne Slavonije, već krajem travnja Hrvatska vojska spremno je čekala zapovjed za napad. U tim sudbonosnim danima mnogi su se Tuđmanovi suradnici pokazali primum moralnim i političkim patuljcima, ljudima bez osjećaja časti i dostojanstva, a najtipičniji predstavnik te sramotne plejade moralnih nakaza upravo je **diplomatski virtuoz** Mate Granić, danas savjetnik Andreja Plenkovića. Iza leđa Tuđmanu oni su radili za Petera Galbraitha koji je bio svjestan svoje protuzakonite djelatnosti. U svojim izvješćima on opisuje kako je, protivno Bečkoj konvenciji i diplomatskim običajima - što sam navodi! - aktivno preuzeo ulogu u pokušaju promjene unutarnjih odnosa snaga putem razgovora s 'razumnim ljudima u HDZ-u' i čelnicima stranaka 'koje nisu pale pod HDZ-ovu nacionalističku retoriku!' Taj pokušaj promjene unutarnjih odnosa snaga u Hrvatskoj nije uspio, podvalu s planom Z-4 uspješno je sprječila Hrvatska izvještajna služba (HIS). Ovaj obavještajni uspjeh HIS-a čije je ukidanje osim Mešića i Račana zdužno zagovarao i Mate Granić u svojim kolumnama u *Nacionalu* nakon 2000. godine potvrđa je i sadašnjem predsjedniku Zoranu Milanoviću da Hrvatska nije slučajna država kako to misle kadrovi iz ministarstva vanjskih poslova. Predsjednik Tuđman je zahvaljujući točnim obavještajnim podatcima, koje je očito morao tajiti od Granića i

Mate Granić optuživao je obavještajnu zajednicu da je služila Tuđmanu pa je 2000. podržao Mešića i Račana da je rasformiraju

Obavještajnu zajednicu treba hitno restrukturirati jer se bavila politikom i služila najrjodnijoj struji HDZ-a

Tajne službe čak su pisale anonimna pisma predsjedniku Tuđmanu koja su njemu predstavljala kao pisma građana, u kojima su se optuživali da se fotografiraju u predsjedničkoj pozami

Službe obavještajne politike Hrvatske prošle godine su predstavile predsjedniku Tuđmanu i ministru vanjskih poslova Zoranu Milanoviću izvještaj o Hrvatskoj obavještajnoj zajednici. Hrvatska obavještajna zajednica, koja se bavila politikom i služila najrjodnijoj struji HDZ-a, optuživala je predsjednika Tuđmana i ministra vanjskih poslova Zorana Milanovića da su im pisali anonimna pisma koja su njemu predstavljala kao pisma građana, u kojima su se optuživali da se fotografiraju u predsjedničkoj pozami

U jednom od intervjua u Nacionalu (25. listopada 2005.) Mate Granić optužio je hrvatsku obavještajnu zajednicu za prisluškivanje pa je odlučio podržati Mešića, Račana i Karamarku da ju rasture napisavši da 'obavještajnu zajednicu treba hitno restrukturirati jer se bavila politikom i služila najrjodnijoj struji HDZ-a i samom Tuđmanu!' Virtuoz laži Mate Granić u ovoj kolumni tvrdio je da službe pišu predsjedniku Tuđmanu anonimna pisma protiv njega! Zašto bi službe Predsjedniku države pisale anonimna pisma kad su ga mogle redovno izvješćivati i to više puta dnevno! Uostalom, kakvo je to anonimno pismo kojemu se zna pošiljatelj, ima čak i

urudžbeni broj?! Danas se s pravom možemo zapitati koliki kvocijent inteligencije ima predsjednik hrvatske Vlade Andrej Plenković kad je ovoga kolumnista *Nacionala* primio natrag u HDZ i imenovao svojim vanjskopolitičkim savjetnikom, pogotovo kada vidimo da je tajnik *Nacionala* iz broja u broj žestoko napada Plenkovića i HDZ.

SAT POLITIČKE ANATOMIJE

piše: **dr. MATE GRANIĆ**

urudžbeni broj?! Danas se s pravom možemo zapitati koliki kvocijent inteligencije ima predsjednik hrvatske Vlade Andrej Plenković kad je ovoga kolumnista *Nacionala* primio natrag u HDZ i imenovao svojim vanjskopolitičkim savjetnikom, pogotovo kada vidimo da je tajnik *Nacionala* iz broja u broj žestoko napada Plenkovića i HDZ.

njima sličnih, donio ispravne i pravodobne odluke. Zato Miomir Žužul najveću hrvatsku obavještajnu pobjedu u svom intervjuu naziva 'povijesnom srećom'. Povijesna je sreća da Granić i Žužul nisu znali za te obavještajne podatke jer bi se sigurno izlazili kod Galbraitha.

Iz presretnutih je dokumenata i razgovora bilo razvidno zašto je Milošević odbijao Z-4 i Martiću rekao da ne smije ni uzeti plan u ruke (zabavno je gledati snimku tog sastanka na kojem se Martić doslovno ne usuduje uzeti dokument u ruke bojeći se Miloševićeve kazne). Prvo, Milošević je mislio da je blizu vojne pobjede u ratu i da mu ne treba davati nikakve ustupke. Otimadžina teritorija

i ništa drugo za njega nije bilo rješenje. Drugo, smatrao je da bi se isto to rješenje Z-4 (država u državi i to posve nefunkcionalno) primijenilo na Kosovo. Tuđman je imao neposredne, točne i pravodobne informacije o tomu i na temelju njih mogao je pristati na plan, odbiti produžetak Unprofora i povećavati vojni pritisak, poglavito posredno, prilazeci iz Bosne i Hercegovine. Time je doveo u veliku uzrujanost ne samo Srbe, nego i cijelu "međunarodnu zajednicu" koja je cijelo vrijeme bila na srpskoj strani i težila nekakvom novom jugoslavenskom savezu ljepilo kojega bi bila ucjena poput Z-4. Čak ih je i Milošević pročitao. Granić nije.